

Oblastní odbor SRS

Brno 30.3.2012
SRS 012733/2012

Zemědělská 1 a
613 00, Brno

Zpráva č. 2 oblastního odboru BRNO o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 19.3. – 1.4.2012

1. Počasí

Počasí se v období od 19.3. do 27.3. vyznačovalo nadprůměrnými teplotami, převládající jasnou až polojasnou oblohou a intenzivním slunečním svitem. Teploty přes den byly v rozmezí od 12 °C do 20 °C, přes noc byly zaznamenány teploty pod bodem mrazu (20.3.) -4 °C. Od 29.3. bylo zaznamenáno ochlazení se zvýšenou oblačností, nárazovým větrem (31.3.), smíšenými nebo dešťovými přeháňkami v úhrnu dle lokalit od 1 mm do 8 mm (Oblekovice). Pokračuje sucho, které zpomaluje regeneraci ozimých plodin.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Porosty ozimé řepky pozvolna regenerují, většina je ošetřena insekticidy proti krytonoscům. Stav regenerace ozimých obilnin se různí dle lokalit. Všeobecně jsou dobře zapojeny odrůdy s odolností proti vyzimování. Ječmen ozimý je především v nížinách silně prořídilý až zcela zaschlý a na řadě míst probíhají zaorávky. Likvidace porostů ozimé pšenice i ozimého ječmene jsou hlášeny z okresů Vsetín, Kroměříž (Holešov), Vyškov (Rostěnice), Břeclav (Hustopeče, Hrušky, Lanžhot), Brno-venkov (Moutnice, Šlapanice), Uherské Hradiště (Staré Město). Pokračuje příprava půdy, setí jarních plodin, přihnojování ozimých plodin a aplikace herbicidů proti plevelům. Dokončuje se řez révy vinné a ovocných dřevin. Od 25.3. kvetou rané odrůdy meruněk.

OBILNINY

PŠENICE OZIMÁ (RF 23 třetí odnož viditelná – 29 devět a více odnoží viditelných BBCH)

Lokálně střední výskyt **růžové sněžné plísňovitosti obilnin (*Monographella nivalis*)** byl zjištěn v okrese Kroměříž (Lutopecny, 19.3.).

První výskyt **šedobílé sněžné plísňovitosti obilnin (*Typhula incarnata*)** na pochvách listů byl zjištěn na okrese Znojmo (Únanov, 21.3.).

Pozorování napadení rostlin se provádí v době začínající jarní vegetace a rovněž koncem odnožování (29–30 BBCH). Hodnotí se napadení porostu při úhlopříčném průchodu.

Preventivní ochranou je podpora rychlé regenerace porostů na jaře dusíkatou výživou, použitím regulátorů růstu k podpoře odnožení, popřípadě vláčení silně napadených porostů.

První výskyt **obecné krčkové a kořenové hniloby pšenice (*Fusarium spp.*)** na pochvách listů byl zaznamenán na okrese Brno – venkov (Smolín, 23.3.).

První a zároveň střední výskyt **lemované stébelné skvrnitosti pšenice (*Rhizoctonia cerealis*)** na pochvách listů byl sledován na okrese Brno – venkov (Smolín, 23.3.).

Infekce **tečkové listové skvrnitosti pšenice (*Mycosphaerella graminicola*)** z podzimního období byla sledována v okrese Kroměříž (Lutopecny, 19.3.).

První výskyt **dřepčíka obilního (*Phyllotreta vittula*)** na listech byl objeven na okrese Znojmo (Hrabětice, 19.3.).

Silné výskyty **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** v porostu byly sledovány na okrese Znojmo (Hrádek u Znojma, Olbramovice); střední výskyty byly sledovány na okrese Znojmo (Hrabětice, Moravský Krumlov, Prosiměřice), Uherské Hradiště (Polešovice, 29.3.). *Pozorování hrabošů se provádí v porostech ozimů o výměře větší než 5 ha na počátku a na konci vegetace.*

Zjišťují se počty užívaných nor (nory s čerstvými výhrabky nebo pobytovými stopami) v přepočtu na 1 ha a to na základě 4 průchodů o šířce 2,5 m a délce 100 m, resp. cca 140 kroků (celkem 4 x 250 m² = 1000 m²) a vynásobením 10x.

Ošetření na jaře se provede při dosažení nebo překročení prahu škodlivosti, tj. pokud se zjistí více než 50 užívaných východů z nor na 1 ha.

Pozor, ošetřovatel porostu je povinen oznámit použití přípravků pro hubení hlodavců (rodenticidy) tři dny před zahájením aplikace přípravku oprávněnému uživateli honitby, České inspekci životního prostředí a rostlinolékařské správě a projednat opatření k ochraně zvěře s oprávněným uživatelem honitby.

JEČMEN OZIMÝ (RF 25 pátá odnož viditelná – 29 devět a více odnoží viditelných BBCH)

První a zároveň střední výskyt **růžové sněžné plísnovitosti obilnin (*Monographella nivalis*)** na pochvách listů byl zjištěn v okrese Znojmo (Miroslav, 19.3., Horní Kounice).

Pozorování napadení rostlin se provádí v době začínající jarní vegetace a rovněž koncem odnožování (29–30 BBCH). Hodnotí se napadení porostu při úhlopříčném průchodu.

Preventivní ochranou je podpora rychlé regenerace porostů na jaře dusíkatou výživou, použitím regulátorů růstu k podpoře odnožení, popřípadě vláčení silně napadených porostů.

Na okrese Vyškov (Hoštice, 28.3.) byl zjištěn lokálně střední výskyt podzimní infekce **spály ječmene (*Rhynchosporium secalis*)**.

Silné výskyty **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** v porostu byly sledovány na okrese Znojmo (Kubšice, Miroslav); střední výskyt na okrese Znojmo (Horní Kounice), Uherské Hradiště (Staré Město).

Sledování a ošetření viz. pšenice ozimá.

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (RF 30 počátek prodlužovacího růstu – 33 třetí internodium viditelné BBCH)

První výskyt **blýskáčka řepkového (*Meligethes aeneus*)** byl zjištěn v Mörickeho misce na okrese Brno – venkov (Smolín, 20.3.) a Znojmo (Tasovice, 19.3.). První výskyt v květenství zjištěn v okresech Břeclav (Horní Bojanovice, 28.3.) a Uherské Hradiště (Havříce, 29.3.).

Silné výskyty **krytonosce čtyřzubého (*Ceutorhynchus quadridens*)** v Mörickeho misce byly zaznamenány na okrese Brno – venkov (Smolín), Znojmo (Tasovice), Břeclav (Horní Bojanovice, Hrušky, 19.3.), Uherské Hradiště (Havříce, 19.3., Polešovice, 19.3., Staré Město, 20.3.), Zlín (Spytihněv, 19.3. a 22.3., Dolní Ves, 20.3.), Vsetín (Kelč-Staré Město, 20.3.), Kroměříž (Zdobice, 19.3.) a Vyškov (Hoštice, 19.3.). Střední výskyt byl na okrese Znojmo (Našiměřice). První vajíčka byla nalezena na okrese Brno – venkov (Smolín, 23.3., Velatice, 27.3.), Znojmo (Tasovice, 26.3.), Břeclav (Horní Bojanovice, 26.3., Hrušky, 26.3.).

Silné výskyty **krytonosce řepkového (*Ceutorhynchus napi*)** v Mörickeho misce byly zjištěny na okrese Brno – venkov (Smolín), Kroměříž (Zdobice, 19.3.) a Vyškov (Hoštice, 19.3.). První výskyt vajíček pod vegetačním vrcholem byl nalezen na okrese Brno – venkov (Smolín, 23.3.), Znojmo (Tasovice, 26.3.), Břeclav (Horní Bojanovice, 26.3.). První výskyt imag v Mörickeho miskách zaznamenán v okrese Uherské Hradiště (Polešovice 19.3., Havřice, 19.3.).

Pozorování imag krytonosce čtyřzubého se provádí dvakrát týdně ve 2 Mörickeho miskách nebo na 2 žlutých lepových deskách od dosažení maximální teploty 6 °C do zjištění maxima náletu. Optické lapáky se umístí na protilehlé strany, nejméně 10 m od jeho okraje směrem do porostu. Mörickeho misky se naplní do $\frac{3}{4}$ vodou, pro snížení povrchového napětí se kápne do každé misky saponátový prostředek. Proti zamrznutí se může přidat lžíce kuchyňské soli.

Ošetření se provede při průměrném výskytu 5 a více brouků na 1 misku za 1 den, u krytonosce řepkového (*Ceutorhynchus napi*) při průměrném výskytu 3 a více brouků na 1 misku za 1 den.

První výskyt imag **dřepčíka černonohého (*Phyllotreta nigripes*)** v Mörickeho misce byl objeven v okresech Uherské Hradiště (Havřice, 19.3., Polešovice, 19.3.) a Vsetín (Kelč-Staré Město, 20.3.).

První výskyt imag **dřepčíka polního (*Phyllotreta undulata*)** v Mörickeho miskách byl zjištěn v okrese Uherské Hradiště (Polešovice, 19.3.).

První výskyt imag **dřepčíka olejkového (*Psylliodes chrysocephalus*)** v Mörickeho misce byl zachycen v okrese Uherské Hradiště (Polešovice, 19.3. Havřice, 22.3.).

Střední výskyty **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** v porostech byly sledovány na okrese Brno – venkov (Sobotovice, Těšany), Znojmo (Tvoříhráz), Uherské Hradiště (Kunovice, 29.3.) Silné výskyty byly zaznamenány na okrese Znojmo (Horní Dubňany, Hrušovany nad Jevišovkou, Miroslav, Našiměřice, Prosiměřice, Tavíkovice, Vedrovice, Vítonice u Znojma).

Pozorování hrabošů se provádí v porostech o výměře větší než 5 ha na počátku a na konci vegetace. Zjišťují se počty užívaných nor (nory s čerstvými výhrabky nebo pobytovými stopami) v přepočtu na 1 ha a to na základě 4 průchodů o šířce 2,5 m a délce 100 m, resp. cca 140 kroků (celkem 4 x 250 m² = 1000 m²) a vynásobením 10x.

Ošetření na jaře se provede při dosažení nebo překročení prahu škodlivosti, tj. pokud se zjistí více než 50 užívaných východů z nor na 1 ha.

Pozor, ošetřovatel porostu je povinen oznámit použití přípravků pro hubení hlodavců (rodenticidy) tři dny před zahájením aplikace přípravku oprávněnému uživateli honitby, České inspekci životního prostředí a rostlinolékařské správě a projednat opatření k ochraně zvěře s oprávněným uživatelem honitby.

PÍCNINY

VOJTĚŠKA

Střední výskyty **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** v porostech byly sledovány na okrese Znojmo (Suchohrdly u Znojma); silné výskyty byly zaznamenány na okrese Brno – venkov (Pohořelice, Unkovice), Znojmo (Miroslav), Břeclav (Diváky, Šitbořice, Uherčice, 20.3.).

JETEL LUČNÍ

Hraboš polní (*Microtus arvalis*) – ohniskový střední výskyt zjištěn v okrese Zlín (Dolní Ves, 27.3., Velková, 27.3.).

JETELOTRÁVA

Hraboš polní (*Microtus arvalis*) – ohniskový střední výskyt zjištěn v okrese Zlín (Štípa, 27.3.)

TTP

Hraboš polní (*Microtus arvalis*) – ohniskový střední výskyt zjištěn v okrese Vsetín (Kladeruby, 23.3.) a Uherské Hradiště (Částkov, 29.3.).

Pozorování hrabošů se provádí v porostech o výměře větší než 5 ha na počátku a na konci vegetace. Zjišťují se počty užívaných nor (nory s čerstvými výhrabky nebo pobytovými stopami) v přepočtu na 1 ha a to na základě 4 průchodů o šířce 2,5 m a délce 100 m, resp. cca 140 kroků (celkem 4 x 250 m² = 1000 m²) a vynásobením 10x.

Ošetření na jaře se provede při dosažení nebo překročení prahu škodlivosti, tj. pokud se zjistí více než 50 užívaných východů z nor na 1 ha.

OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny

HRUŠEŇ (RF 53 prasknutí květních pupenů – 55 viditelné květy BBCH)

První výskyt vylíhlých nymf mšice svízelové (*Dysaphis pyri*) na rašících pupenech byl objeven na okrese Znojmo (Hrádek, 28.3.).

První výskyt imág mery rodu *Cacopsylla* spp. na pupenech byl zjištěn v okrese Uherské Hradiště (Zlechov, 22.3.), Zlín (Žlutava, 27.3.), Břeclav (Němčičky, 27.3.) a Znojmo (Hrádek, 28.3.). První výskyt vajíček Znojmo (Hrádek, 28.3.).

JABLOŇ (RF 53 prasknutí květních pupenů - 55 viditelné květy BBCH)

První výskyt mšice jabloňové (*Aphis pomi*) na rašících pupenech byl zjištěn v okrese Uherské Hradiště (Nedakonice, 29.3.) a Znojmo (Hrádek, 28.3.).

První výskyt vylíhlých nymf mšice jitrocelové (*Dysaphis plantaginea*) na rašících pupenech byl zjištěn na okrese Znojmo (Hrádek, Těšetice, 28.3.).

První výskyt imág mery jabloňové (*Cacopsylla mali*) na pupenech byl zjištěn na okrese Uherské Hradiště (Zlechov, Nedakonice, 22.3.), Zlín (Žlutava, 27.3.). První výskyt dospělců a vajíček mery rodu *Cacopsylla* spp. na rašících pupenech byl objeven na okrese Znojmo (Hrádek, Těšetice, 28.3.).

První výskyt dospělců květopase jabloňového (*Anthonomus pomorum*) byl zjištěn na pupenech v okrese Uherské Hradiště (Zlechov, 22.3.), Břeclav (Velké Bílovice, 26.3.).

Peckoviny

BROSKVOŇ (RF 55 viditelné květní pupeny – 57 viditelné květy BBCH)

První výskyt vylíhlých nymf mšice broskvoňové (*Myzus persicae*) na pupenech byl zjištěn v okrese Uherské Hradiště (Zlechov, 19.3.).

*Peckoviny (především višně, třešně, meruňky a slivoně) je vhodné preventivně ošetřit proti moniliové spále (*Monilinia laxa*) registrovanými přípravky na ochranu rostlin. Ochrana na počátku kvetení a při dokvétání se provádí, pokud jsou v době kvetení vhodné podmínky pro infekci (deštivé počasí a teploty pod 13 °C). Významnou součástí ochrany je odstraňování a likvidace napadených rostlinných částí včetně plodů.*

OKRASNÉ DŘEVINY

BRSLÉN

První výskyt larev zakladatelek mšice makové (*Aphis fabae*) byl zjištěn v okresech Znojmo (Práche, 19.3.), Uherské Hradiště (Nedachlebice, 22.3., Věsky, 26.3.), Zlín (Halenkovice, 22.3.), Vsetín (Lhotka nad Bečvou, 23.3.), Břeclav (Kostice, 26.3.).

Ošetření se signalizuje u semenaček řepy při zjištění prvních larev mšice makové se základy křídel, u technické cukrovky při ukončení hlavního přeletu, tj. když 95 % okřídlených mšic opustilo brsleny.

Za oblastní odbor Brno zpracovala: Ing. Kopřivová Eliška